

CONCURSUL INTERNAȚIONAL „ION BARBU – DAN BARBILIAN”

Ediția a XXIII - a, Călărași, 27 octombrie 2018

Clasa a VIII–a

Problema 1. Fie a, b, c trei numere reale cu proprietățile $abc = 1$ și $a + ab + 1 \neq 0$. Demonstrați că:

a) $b + bc + 1 \neq 0$;

b) $\frac{a+2018}{a+ab+1} + \frac{b+2018}{b+bc+1} + \frac{c+2018}{c+ca+1} = 2019$.

*prof. Florin Ștefan Marcu, Călărași***Problema 2.**a) Găsiți două numere iraționale x și y cu proprietățile $x + y, 4xy \in \mathbb{N}$ și $x + y = 4xy$.b) Demonstrați că există o infinitate de perechi de numere iraționale (x, y) cu proprietățile $x + y, 4xy \in \mathbb{N}$ și $x + y = 4xy$.*prof. Gabriela Ruse***Problema 3.** Să se determine numerele naturale a, b pentru care numărul $a^4 + a^2b^2 + b^4$ este putere a unui număr prim.*prof. Vasile Pop, Cluj Napoca***Problema 4.** În triunghiul ascuțitunghic ABC , fie a, b, c lungimile laturilor și h_a, h_b, h_c lungimile înălțimilor corespunzătoare. Dacă $h_a = \frac{2}{3}a$ și $h_b = \frac{3}{4}b$, atunci determinați numărul rațional p cu proprietatea $h_c = pc$.*prof. Sorin Furtună, Călărași și Stelică Pană, Chirnovi***Problema 5.** Să se determine toate triunghiurile ABC din plan pentru care există puncte M în plan astfel ca triunghiurile MAB, MBC, MCA să aibă toate aceeași arie și toate același perimetru.*prof. Vasile Pop, Cluj Napoca**Testul a fost alcătuit de prof. Gheorghe Stoianovici***Succes!****Barem de corectare: Problema 1. a) 1p, b) 2p; Problema 2 a) 1p, b) 3p; Problema 3. a) 7p; Problema 4. 7p; Problema 5. 7p.**

CONCURSUL INTERNAȚIONAL „ION BARBU – DAN BARBILIAN”

Ediția a XXIII - a, Călărași, 27 octombrie 2018

Clasa a VIII-a

Problema 1. Fie a, b, c trei numere reale cu proprietățile $abc = 1$ și $a + ab + 1 \neq 0$. Demonstrați că:

a) $b + bc + 1 \neq 0$;

b) $\frac{a+2018}{a+ab+1} + \frac{b+2018}{b+bc+1} + \frac{c+2018}{c+ca+1} = 2019$.

prof. Florin Ștefan Marcu, Călărași

Soluție: a) evident $bc \neq 0$; $a + ab + 1 \neq 0 \Leftrightarrow \exists x \in \mathbb{R}, x \neq 0$, astfel încât $a + a \cdot b + 1 = x \Leftrightarrow abc + (abc)b + bc = bcx \Rightarrow b + bc + 1 \neq 0$. (1p)

b) $\frac{a+2018}{a+ab+1} + \frac{b+2018}{b+bc+1} + \frac{c+2018}{c+ca+1} = \frac{a+2018}{a+ab+1} + \frac{ab+2018a}{ab+abc+a} + \frac{abc+2018ab}{abc+(abc)a+ab} = 2019$. (2p)

Problema 2.

a) Găsiți două numere iraționale x și y cu proprietățile $x + y, 4xy \in \mathbb{N}$ și $x + y = 4xy$.

b) Demonstrați că există o infinitate de perechi de numere iraționale (x, y) cu proprietățile $x + y, 4xy \in \mathbb{N}$ și $x + y = 4xy$.

prof. Gabriela Ruse

Soluție: a) $x = 2 + \sqrt{3}, y = 2 - \sqrt{3}$ (1p);

b) $x + y = n \Rightarrow y = n - x, n \in \mathbb{N}$; $4xy = n \Rightarrow 4x(n - x) = n \Rightarrow 4xn - 4x^2 = n$ (1p)

$\Rightarrow 4x^2 - 4nx + n^2 = n^2 - n \Rightarrow (2x - n)^2 = n^2 - n \Rightarrow x = \frac{n \pm \sqrt{n^2 - n}}{2}$; $n^2 - n = n \cdot (n - 1)$ este pătrat perfect

dacă și numai dacă $n = 0$ sau $n = 1$, rezultă că $x = \frac{n + \sqrt{n^2 - n}}{2} \in \mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}, y = \frac{n - \sqrt{n^2 - n}}{2} \in \mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}$, pentru orice

$n \in \mathbb{N}^*$ și $x + y = 4xy$. (2p)

Problema 3. Să se determine numerele naturale a, b pentru care numărul $a^4 + a^2b^2 + b^4$ este putere a unui număr prim.

prof. Vasile Pop, Cluj Napoca

Soluție: Observăm că $a = 0, b = p^k, p$ număr prim, $k \in \mathbb{N}$ și $b = 0, a = p^k, p$ număr prim, $k \in \mathbb{N}$ sunt soluții. (1p) Fie $a, b \in \mathbb{N}^*$ cu proprietatea $a^4 + a^2b^2 + b^4 = p^k, p$ număr prim, $k \in \mathbb{N} \Leftrightarrow$

$(a^2 + ab + b^2)(a^2 - ab + b^2) = p^k \Leftrightarrow \exists k_1, k_2 \in \mathbb{N}, k_1 < k_2$, astfel încât $a^2 - ab + b^2 = p^{k_1}$ și $a^2 + ab + b^2 = p^{k_2}$. (2p)

Din inegalitatea $3(a^2 - ab + b^2) \geq a^2 + ab + b^2, \forall a, b \in \mathbb{R} \Rightarrow 3p^{k_1} \geq p^{k_2} \Rightarrow p = 2$ sau $p = 3$ și $k_2 = k_1 + 1$.

(2p) Dacă $p = 2 \Rightarrow 2(a^2 - ab + b^2) = a^2 + ab + b^2 \Leftrightarrow \left(\frac{a}{b}\right)^2 - 3\frac{a}{b} + 1 = 0 \Leftrightarrow \frac{a}{b} \in \left\{\frac{3 - \sqrt{5}}{2}, \frac{3 + \sqrt{5}}{2}\right\} \Rightarrow \frac{a}{b} \notin \mathbb{Q}$.

Dacă $p = 3 \Rightarrow 3(a^2 - ab + b^2) = a^2 + ab + b^2 \Leftrightarrow (a - b)^2 = 0 \Rightarrow a = b = 3^n, n \in \mathbb{N}$, soluție. (2p)

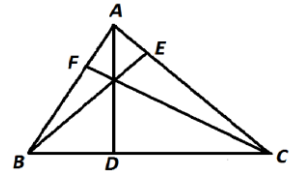
Problema 4. În triunghiul ascuțitunghic ABC , fie a, b, c lungimile laturilor și h_a, h_b, h_c lungimile înălțimilor corespunzătoare. Dacă $h_a = \frac{2}{3}a$ și $h_b = \frac{3}{4}b$, atunci determinați numărul rațional p cu proprietatea $h_c = pc$.

prof. Sorin Furtună, Călărași și Stelică Pană, Chirnoși

Soluție: $a \cdot h_a = b \cdot h_b \Rightarrow \frac{2}{3}a^2 = \frac{3}{4}b^2 \Rightarrow b = \frac{2\sqrt{2}a}{3}$. (2p)

Dacă $AD \perp BC, D \in (BC) \Rightarrow DC^2 = AC^2 - AD^2 \Rightarrow DC = \frac{2a}{3} \Rightarrow$ (1p)

$DC = AD \Rightarrow \triangle ADC$ este dreptunghic și isoscel $\Rightarrow m(\sphericalangle ACB) = 45^\circ$ (1p).

Dacă

$BE \perp AC, E \in (AC) \Rightarrow \triangle BEC$ este dreptunghic și isoscel, deci $BE = EC$. (1p)

Din $AD \perp BC, D \in (BC) \Rightarrow AB^2 = AD^2 + DB^2 \Rightarrow AB = \frac{a\sqrt{5}}{3} \Rightarrow c = \frac{a\sqrt{5}}{3}$. (1p) Din

$c \cdot h_c = a \cdot h_a \Rightarrow h_c = \frac{2a\sqrt{5}}{5}$, de unde $h_c = \frac{2}{5} \cdot \frac{3a\sqrt{5}}{5} = \frac{6}{5} \cdot \frac{a\sqrt{5}}{3} = \frac{6}{5} \cdot c \Rightarrow p = \frac{6}{5}$. (1p)

Problema 5. Să se determine toate triunghiurile ABC din plan pentru care există puncte M în plan astfel ca triunghiurile MAB, MBC, MCA să aibă toate aceeași arie și toate același perimetru.

prof. Vasile Pop, Cluj Napoca

Soluție: În planul oricărui triunghi ABC există patru puncte M cu proprietatea că ariile triunghiurilor MAB, MBC și MCA sunt egale. Unul este G (în interior) centrul de greutate și celelalte trei sunt vârfurile triunghiului $A'B'C'$ în care A' este intersecția paralelei prin C la AB cu paralela prin B la AC , B' este intersecția paralelei prin C la AB cu paralela prin A la BC și C' este intersecția paralelei prin A la BC cu paralela prin B la AC (triunghiul ABC este triunghiul median al lui $A'B'C'$). (2p)

1) Dacă $M = G$ este centrul de greutate, atunci triunghiurile GAB, GBC, GCA au toate același perimetru este echivalent cu $a + \frac{2}{3}m_b + \frac{2}{3}m_c = b + \frac{2}{3}m_a + \frac{2}{3}m_c = c + \frac{2}{3}m_a + \frac{2}{3}m_b \Leftrightarrow a - b = \frac{2}{3}(m_a - m_b)$ și analoagele. (1p)

Dacă $a \geq b$, atunci rezultă că $m_a \geq m_b \Leftrightarrow 4m_a^2 \geq 4m_b^2 \Leftrightarrow 2(b^2 + c^2) - a^2 \geq 2(a^2 + c^2) - b^2 \Leftrightarrow a \leq b \Rightarrow a = b$, analog se arată că $b = c$, deci triunghiul ABC este echilateral. (2p)

2) Dacă $M = A'$, atunci triunghiurile $A'AB$ și $A'AC$ au perimetrele egale. Deoarece $ACA'B$ este paralelogram și triunghiurile $A'AB$ și $A'BC$ au perimetrele egale rezultă $A'A = BC \Rightarrow ACA'B$ este dreptunghi $\Rightarrow AB \perp AC$. (2p)

În concluzie dacă triunghiul ABC nu este nici echilateral și nici dreptunghic atunci nu există puncte M în plan care să aibă proprietatea cerută. Dacă triunghiul ABC este echilateral atunci unicul punct M este G (centrul de greutate). Dacă triunghiul ABC este dreptunghic atunci există un unic punct M , simetricul vârfului drept față de mijlocul ipotenuzei.

Testul a fost alcătuit de prof. Gheorghe Stoianovici

Succes!

Barem de corectare: Problema 1. a) 1p, b) 2p; Problema 2 a) 1p, b) 3p; Problema 3. a) 7p; Problema 4. 7p; Problema 5. 7p.